

شماره داوطلب
نام خانوادگی و نام
- - -
خراسان رضوی
شهر

سروش اندیشه
مؤسسه فرهنگی هنری

کد آزمون: ۱۳۵۱

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و ارشاد
اسلامی مؤسسه سروش
اندیشه حیات

آزمون جمع بندی دهم

گروه آزمایشی علوم انسانی

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی:

مدت پاسخگویی: ۱۱۵ دقیقه

تعداد سوال: ۱۰۰ عدد

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سوالات و مدت پاسخگویی

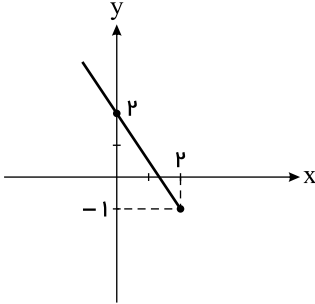
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی	۱۵	۱	۱۵	۲۵
۲	ادبیات	۲۰	۱۶	۳۵	۲۰
۳	علوم اجتماعی	۱۰	۳۶	۴۵	۱۰
۴	عربی	۱۵	۴۶	۶۰	۱۵
۵	تاریخ و جغرافیا	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵
۶	فلسفه و منطق	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰
۷	اقتصاد	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰

برای مشاهده پاسخنامه آزمون به سایت مؤسسه مراجعه نمایید

پاسخنامه تشریحی

۱ - گزینه ۳

نمودار تابع را رسم می‌کنیم تا محدوده تغییرات y به دست آید، می‌دانیم $x \leq 2$ ، پس به x اعداد ۲ و صفر را نسبت می‌دهیم:

$$2y + 3x = 4 \rightarrow \begin{cases} \xrightarrow{x=2} 2y + 3(2) = 4 \Rightarrow y = -1 \\ \xrightarrow{x=0} 2y + 3(0) = 4 \Rightarrow y = 2 \end{cases}$$

پس با توجه به نمودار تابع برد تابع به صورت $y \geq -1$ است.

۲ - گزینه ۴ ابتدا ضابطه تابع را براساس توصیف کلامی داده شده به زبان ریاضی می‌نویسیم:

$$f(x) = 2x^3 - 3$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow f(\sqrt[3]{4}) - f\left(\frac{1}{\sqrt[3]{4}}\right) &= (2(\sqrt[3]{4})^3 - 3) - \left(2\left(\frac{1}{\sqrt[3]{4}}\right) - 3\right) \\ &= (2 \times 4 - 3) - \left(\frac{2}{4} - 3\right) = 5 - \left(-\frac{1}{2}\right) = 5 + \frac{1}{2} = \frac{11}{2} \end{aligned}$$

۳ - گزینه ۲ در تابع f زوج مرتب $(3, 2)$ داریم پس $f(3) = 2$ می‌باشد و برای پیدا کردن $g(2)$ در تابع g به جای x ، ۲ می‌گذاریم پس $g(2) = \frac{1}{2}(2) - 1 = 0$ و درنهایت:

$$\begin{aligned} g(f(3)) &= g(2) = 0 \\ f(g(2)) &= f(0) = 6 \end{aligned} \rightarrow g(f(3)) + f(g(2)) = 0 + 6 = 6$$

درسنامه سوال:

در توابی که به صورت زوج مرتبی نمایش داده می‌شوند، در هر زوج مرتب مانند (a, b) ، a ورودی تابع و b خروجی آن است یعنی $f(a) = b$ می‌باشد به عنوان مثال در تابع $f = \{(5, 9)(6, -1)\}$ می‌توان گفت $f(5) = 9$ و $f(6) = -1$ است.

۴ - گزینه ۲

$$\text{سود} = \text{درآمد} - \text{هزینه} \Rightarrow P(x) = R(x) - C(x)$$

$$P(x) = -\frac{1}{2}x^2 + 28x - (16x + 40) \Rightarrow P(x) = -\frac{1}{2}x^2 + 12x - 40$$

$$P(x) = -\frac{1}{2}x^2 + 12x - 40 \Rightarrow \text{تعداد کالایی که سود را } \max \text{ می‌کند} = x = -\frac{b}{2a} = \frac{-12}{2(-\frac{1}{2})} = 12$$

$$\text{سود } \max = y = -\frac{1}{2}(12)^2 + 12(12) - 40 = -72 + 144 - 40 = 72 - 40 = 32$$

۵ - گزینه ۲ دو زوج مرتب با مولفه اول ۹ داریم، بنابراین:

$$x^2 - x = 12 \Rightarrow x^2 - x - 12 = 0 \Rightarrow (x - 4)(x + 3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 4 \\ x = -3 \end{cases}$$

دو مقدار به دست آمده را در تابع قرار می‌دهیم:

$$x = -3 \Rightarrow \{(9, 12), (9, -2), \dots\}$$

تابع نیست ×

$$x = 4 \Rightarrow \{(9, 12), (16, 5), (9, 12), (16, y+2)\}$$

دو زوج مرتب با مولفه اول ۱۶ داریم، بنابراین:

$$y + 2 = 5 \Rightarrow y = 3$$

۶- گزینه ۱ چون از عدد ۴ دو پیکان خارج شده، پس مولفه‌های دوم باید با هم برابر باشند:

$$a + 1 = -2 \Rightarrow a = -3$$

حال اگر $a = -3$ را در $a - 1$ قرار دهیم، جواب -4 می‌شود. از طرفی -4 قبلاً به ۸ وصل شده پس:

$$2b + 1 = +8 \Rightarrow 2b = 7 \Rightarrow b = \frac{7}{2}$$

$$2a + 3b = 2(-3) + 3\left(\frac{7}{2}\right) = -6 + \frac{21}{2} = \frac{-12 + 21}{2} = \frac{9}{2}$$

۷- گزینه ۱ از ۴ که دو بار در مجموعه اول تکرار شده دو پیکان یکی به ۹ و یکی به $k + 3$ وارد شده است، پس:

$$9 = k + 3 \Rightarrow k = 6$$

از $k = 6$ دو پیکان خارج شده و یکی به ۱۰ و دیگری به $m + 5$ وارد شده است، پس:

$$m + 5 = 10 \Rightarrow m = 5$$

$$\Rightarrow k - m = 6 - 5 = 1$$

بنابراین از ۱ نیز دو پیکان خارج شده یکی به ۱۰ و دیگری به n وارد شده است. بنابراین:

$$n = 10$$

$$\Rightarrow \frac{m \times k}{n} = \frac{5 \times 6}{10} = 3$$

۸- گزینه ۳ فرض کنیم x ورودی تابع f باشد. پس از این که تابع f روی آن اثر کند، قرینه ثلث آن بعلاوه ۵ یعنی $\frac{x}{3} + 5$ از آن خارج می‌شود. پس ضابطه آن

$$f(x) = -\frac{x}{3} + 5$$

۹- گزینه ۲

$$\begin{cases} D_f = \{m, 1\}, R_f = \{-1, n\} \\ \begin{cases} x = 1 \Rightarrow f(1) = 1^2 + 2 \times 1 = 3 \\ n = 3 \\ x = m \\ y = -1 \Rightarrow y = x^2 + 2x \Rightarrow -1 = m^2 + 2m \Rightarrow 0 = m^2 + 2m + 1 \Rightarrow 0 = (m+1)^2 \Rightarrow -1 = m \end{cases} \end{cases}$$

$$\Rightarrow n - m = 3 - (-1) = 4$$

۱۰- گزینه ۳ ابتدا تابع هزینه را که خطی است، با توجه به دو نقطه داده شده می‌نویسیم:

$$\frac{A(20, 850)}{B(25, 1000)} \Rightarrow m = \frac{1000 - 850}{25 - 20} = \frac{150}{5} = 30$$

$$y = ax + b \Rightarrow y = mx + n \xrightarrow[x=25, y=1000]{m=30} 1000 = 30 \times 25 + n \Rightarrow n = 250$$

$$y = 30x + 250 \Rightarrow c(x) = 30x + 250, R(x) = 55x$$

$$p(x) = 55x - 30x - 250 \Rightarrow p(x) = 25x - 250 \xrightarrow{p(x)=0} 25x - 250 = 0 \Rightarrow 25x = 250 \Rightarrow x = 10$$

پس با فروش ۱۱ آئین کالا سوددهی آغاز می‌شود.

۱۱- گزینه ۳

تابع درجه دوم (سه‌می) $y = ax^2 + bx + c$ به شرط $a > 0$ در نقطه به طول $x = \frac{-b}{2a}$ می‌نیمم دارد. بنابراین:

$$S \begin{vmatrix} 2 \\ -5 \end{vmatrix} \Rightarrow \text{رأس سه‌می} \Rightarrow x = \frac{-b}{2a} \Rightarrow \frac{8}{2a} = 2 \Rightarrow 4a = 8 \Rightarrow a = 2$$

رأس سه‌می را در معادله جایگزین می‌کنیم.

$$-5 = 2(2)^2 - 8(2) + c \Rightarrow -5 = 8 - 16 + c \Rightarrow 3 = c$$

۱۲ - گزینه ۴ محل برخورد سهمی $y = ax^2 + bx + c$ با محور y همان مقدار c است. که با توجه به شکل c عددی بین $-1 < c < -2$ است که فقط در گزینه ۴ این شرط برقرار است. بنابراین:

$$y = \frac{1}{2}x^2 - x - \frac{3}{2} \Rightarrow c = -\frac{3}{2}$$

(تذکر: طول راس سهمی برابر $1 = \frac{-(-1)}{1}$ و عرض آن $y = -2$ با شکل مطابقت دارد.)

۱۳ - گزینه ۴ چون ۳ نقطه روی یک خط هستند، پس شیب پاره‌خط‌های ایجادشده توسط هر دو نقطه دلخواه از بین آنها برابر است.

$$m_{AC} = m_{AB} \Rightarrow \frac{2k - 5 - 2}{k - 4 - 1} = \frac{2k - 2}{k + 1 - 1} \Rightarrow \frac{2k - 7}{k - 5} = \frac{2k - 2}{k}$$

$$\Rightarrow 2k^2 - 7k = 2k^2 - 10k - 2k + 10 \Rightarrow 5k = 10 \Rightarrow k = 2$$

معادله خطی که از A و B می‌گذرد، عبارت است از:

$$B \begin{vmatrix} 3 \\ 4 \end{vmatrix} \text{ و } A \begin{vmatrix} 1 \\ 2 \end{vmatrix}$$

$$f(x) = x + 1 \Rightarrow f(1) = 2, f(5) = 6 \Rightarrow 2 - 6 = -4$$

روش دیگر:

فرض کنیم معادله خط گذرنده از نقاط A, B و C به صورت $y = mx + h$ باشد. در این صورت داریم:

$$m = m_{BC} = \frac{(2k - 5) - 2k}{(k - 4) - (k + 1)} = \frac{-5}{-5} = 1$$

$$f(x) = mx + h \xrightarrow{m=1} f(x) = x + h$$

$$f(1) - f(5) = (1 + h) - (5 + h) = -4$$

۱۴ - گزینه ۳

با توجه به اینکه نمودار با محور x ها در یک نقطه تماس دارد (مماس بر محور x ها است)، بنابراین معادله $y = 0$ باید یک جواب داشته باشد، یعنی باید $\Delta = 0$ باشد بنابراین:

$$y = -x^2 + 6x + a$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 36 - 4(-1)(a) = 0 \Rightarrow 36 = -4a \Rightarrow a = -9$$

۱۵ - گزینه ۳ ابتدا محل برخورد ۲ خط را به کمک حل دستگاه معادلات زیر به دست می‌آوریم:

$$\begin{cases} 2x + y = 5 \\ -x + 3y = -6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2x + y = 5 \\ -2x + 6y = -12 \end{cases}$$

$$\underline{7y = -7 \Rightarrow y = -1}$$

$$\Rightarrow 2x + (-1) = 5 \Rightarrow 2x = 6 \Rightarrow x = 3 \Rightarrow B \begin{bmatrix} 3 \\ -1 \end{bmatrix} \text{ نقطه برخورد}$$

$$A \begin{vmatrix} -2 \\ 4 \end{vmatrix}, B \begin{vmatrix} 3 \\ -1 \end{vmatrix}$$

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{4 + 1}{-2 - 3} = \frac{5}{-5} = -1 \Rightarrow y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 4 = -1(x + 2) \Rightarrow y = -x + 2$$

۱۶ - گزینه ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از ویژگی‌های شعر این دوره سادگی فکر و روانی کلام است.

گزینه «۲»: رایج‌ترین انواع شعر این دوره، حماسی، مدحی و غنایی بوده است.

گزینه «۴»: شعر حکمی و اندرزی در این دوره به وجود آمد و در دوره سلجوقیان به پختگی رسید.

۱۷ - گزینه ۴ موارد «ج» و «د» صحیح است.

تصحیح موارد نادرست:

الف) تفسیر طبری توسط دانشمندان آن زمان به فارسی ترجمه شد.

ب) محمد بن جریر طبری، کتاب «تاریخ الرسل و الملوك» را به زبان عربی نوشته است.

ه) موضوع کتاب شاهنامه ابومنصوری، تاریخ گذشته ایران است.

۱۸ - گزینه ۱ دلیل نادرست بودن موارد گزینه «۱»:

ب) شاهنامه ابومنصوری به سال ۳۴۶ قمری ...

ج) «تاریخ الرسل و الملوك» تألیف محمد بن جریر طبری به زبان عربی بوده است که ابوعلی بلعمی آن را به زبان فارسی برگردانده است.

۱۹ - گزینه ۴ متن، بخشی از کتاب «ترجمه تفسیر طبری» است که به زبان فارسی نو یا دری ترجمه شده است.

۲۰ - گزینه ۴ پس از ورود اسلام به ایران، زبان فارسی تحول تازه‌ای را پشت سر گذاشت و با بهره‌گیری از الفبای عربی به مرحله جدیدی گام نهاد که بدان «فارسی نو» یا «فارسی دری» گفته می‌شود.

۲۱ - گزینه ۳ در ترصیع، کلمات دو مصراع دارای سجع متوازی هستند.

الف) بیت آرایه موازنه دارد. «مقال و بیان» سجع متوازن دارند.

و) کلمات «فارغ و صافی» دارای سجع متوازن هستند.

ز) «ملام و ملال» دارای سجع متوازن هستند و موازنه می‌سازند.

۲۲ - گزینه ۲ رد سایر گزینه‌ها با حس آمیزی

الف) حس آمیزی ← ترانه شیرین، بهانه رنگین

ب) تشبیه ← لب مثل لعل است / دهان مثل قند

ج) سجع ← بیداد، بی‌بنیاد، یاد

د) کنایه ← چشم از تو برنگیرم ← به تو توجه دارم.

۲۳ - گزینه ۳ در این بیت، کنایه وجود دارد اما استعاره دیده نمی‌شود، خرقة سوزاندن، کنایه از کنار گذاشتن ریا بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) لعل و گهر ← استعاره / گنج خانه دل - روزن چشم ← تشبیه

۲) بی‌سروپا بودن ← کنایه / دست ← جناس تام (دست: نوع، گونه - یکی از اعضای بدن)

۴) پیمانه و پیمان ← جناس ناهمسان / پیمانه الست ← تشبیه

۲۴ - گزینه ۲

در این گزینه کلمه «داد» سه بار و در معنای حق و عدالت است و جناس تام نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ - «تاب» در مصراع دوم ابتدا به معنی «پیچ و تاب» زلف است و بار دوم به معنی «توان و تحمل» است.

۳ - «باقی» در این بیت سه بار تکرار شده است که بار اول و سوم به معنی «باقی‌مانده» است و بار دوم به معنی «ماندگار» است.

۴ - «زال» در ابتدا به معنی «پدر رستم» است و بار دوم به معنی «سپیدموی» است.

۲۵ - گزینه ۳

بررسی گزینه‌ها

گزینه ۱: «۱»: موازنه

ز	حلم	او	اثر	ناقص	است	کوه	بلند
ز	خشم	او	عرض	زایل	است	چرخ	اثیر
—	متوازن	—	متوازن	متوازن	—	متوازن	متوازن

گزینه ۲: «۲»: موازنه

یک	طرف	غوغای	عود	و	بربط	و	مزمار	و	چنگ
یک	طرف	آوای	کبک	و	صلصل	و	درّاج	و	سار
—	—	متوازی	متوازن	—	متوازی	—	متوازن	—	متوازن

گزینه ۳: «۳»: ترصیع

گهی	در	لذتی	گه	در	فنائی
گهی	در	فرقتی	گه	در	بقای
—	—	متوازی	—	—	متوازی

گزینه «۴»: موازنه

در	شد	ز	فوق	چرخ	به	تحت‌الثری	سرشک
بر	شد	ز	تحت	ارض	به	فوق‌السما	غبار
متوازی	—	—	متوازن	متوازن	—	متوازی	متوازن

۲۶ - گزینه ۴ (۱) ضعیف و ثقیل ← سجع متوازن

(۲) حضورم و نورم ← سجع مطرف

(۳) برگشاد و داد ← سجع مطرف

(۴) واژه‌های سجع باید در دو جمله باشند و «انابت و اجابت» دارای جناس ناقص هستند و در یک جمله‌اند.

۲۷ - گزینه ۱

(۱)

پَ دَر بی | گَ مان خَش | م گی رَد | بَ سی
 - - U - - U - - U - - U

(۲)

ز گر گان | بَ دَر رَف | ت آن تی | ز چَن گی
 - - U - - U - - U - - U

(۳)

زَ غَر قا | بَ این غَم | رَ ها یی | نَ یا بَم
 - - U - - U - - U - - U

(۴)

ز صو رت | پَ رَس تی | دَ نَت می | هَ را سَم
 - - U - - U - - U - - U

۲۸ - گزینه ۱ خط عروضی آن نادرست است:

شکل درست ← گَ وا هی ء می نَس ت بَر دَر دِ مَن

۲۹ - گزینه ۱ قانون ← و ← مصوت / مجوی ← می ← ی ← مصوت / دوزخ ← و ← مصوت

گزینه «۲»: وفا ← و ← صامت / مجوی ← و ← مصوت / مجوی ← ی ← صامت / نمی‌شونی ← ی ← مصوت / سیمِ رَغ ← ی ← مصوت

گزینه «۳»: ای ← ی ← صامت / غیر ← ی ← صامت / عزیز ← ی ← صامت / و ← مصوت / دوستان ← و ← مصوت / تو ← و ← مصوت / زندگی ← ی (مصوت) ←

(ی) صامت / جاودانه ← و ← صامت / می‌باش ← ی ← مصوت

گزینه «۴»: فدای ← ی ← صامت / پیرهن ← ی ← مصوت / رو ← و ← مصوت / ماهرویان ← ی ← صامت / جامه ← ی ← صامت / تقوا ← و ← صامت / خرَقه‌ی ← ی ←

← مصوت / پرهیز ← ی ← مصوت

۳۰ - گزینه ۱ (۱) ای نَ سی مِ صُبَحْ گر با زَتِ فاقی أَف تَ دَت

آ ف رین گو یی بَ رانِ خَضَرَتِ کِ ما را بار نیست (۳ بار)

(۲) فِت نِ آم بَر زُل فُ با لایِ ثِ ای بَدِ رِ مِ نیر

قا مِ تَس تانِ یا قِ یا مَت عَن بَ رَس تانِ یا غِ بیر (۴ بار)

(۳) هَر گِ زَم دَر سَر نَ بو دَن دِ شِ ی سو دا و لیک

پی لَ گَر دَر بَنَد می أَف تَد مِ شَخ خَر می شِ ود (۲ بار)

(۴) تا بِ خُد با زِ ای مانِ گَهِ وَصِ فِ دِ دا زَش کُ نَم

از کِ می پُر سی دَ رینِ می دانِ کِ سَر گر دانِ چُ گوست (۳ بار)

۳۱ - گزینه ۳

گ رَم روای با پُش / ات گر دَد / اَ زان به

- - U / - - U / - - U / - - U

سایر گزینه‌ها درست است. سعی کنید همهٔ مصراع‌ها را با علائم هجایی آن مطابقت دهید.

۳۲ - گزینه ۲

بَ نَا يِ مه	رَ نِ مَو دِی	کِ پَا یِ دا	رَ نِ مَ اِ نَد
$-U - U$	$- - UU$	$-U - U$	$- - UU$

گزینه ۲:

نَ ظَر پِ چَش	مِ اِ رَا دَت	مَ کُن پِ صَو	رَ تِ دُنِ یَا
$-U - U$	$- - UU$	$-U - U$	$- - UU$

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱:

اِ گَر تْ بَر	فِ کَ نِی دَر	مِ یَا نِ شِه	رَ نِ قَاب
$-U - U$	$- - UU$	$-U - U$	$\emptyset - UU$

گزینه ۳:

خَ لِی لِ مَن	هَ مِ بُتْ هَا	یِ اِ زِ رِی	بِ شِ کَسْت
$-U - U$	$- - UU$	$-U - U$	$\emptyset - UU$

گزینه ۴:

دِ رَ خِ تِ هَا	یِ بَا رِ وَر	چُ اُشْ تْ رَا	نِ بَا رِ بَر
$-U - U$	$-U - U$	$-U - U$	$-U - U$

۳۳ - گزینه ۲ اشاره گزینه ۲ به این است که وقتی به معشوق پیوستم ترسی از حسودان ندارم، ولی در سایر گزینه‌ها ابیات مفهوم مشترک «بی توجه بودن به حسود» را القا می‌کنند.

۳۴ - گزینه ۴ معنی و مفهوم بیت گزینه «۴»: سخنی که برای بار دوم گفته شود، حتی اگر مثل شکر شیرین باشد، مثل گیاه صبر تلخ است. (توصیه به نگفتن سخن تکراری)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مقصدی که جمشید در آن پادشاهی باشکوه خود را داشت، محل آرامش حیوانات شد.

گزینه «۲»: هرگاه خودت به آنچه که می‌گویی عمل نکنی، نصیحت تو دروغ و نیرنگ است.

گزینه «۳»: وقتی دل را از آلودگی و حرص خالی کردم، به سمت هر دری که می‌روم به رویم بسته نیست.

۳۵ - گزینه ۱ بیت می‌گوید: دوری از انسانیت و کجروی در طبع انسانی نیست. (کجرو در شمار آدمیان نیست).

در سایر گزینه‌ها به پرهیز از آزار و بدی به مردم توصیه شده است.

۳۶ - گزینه ۳ دیدگاه عرضی:

عده‌ای از اندیشمندان اجتماعی معتقدند جهان‌های اجتماعی متنوع‌اند. هر جهان اجتماعی، فرهنگ و تمدن مناسب خود را به وجود می‌آورد. فرهنگ‌ها و تمدن‌ها نیز بر اساس آرمان‌ها و ارزش‌های خود، تحولاتی را دنبال می‌کنند و مسیرهای مختلفی را می‌پیمایند. برخی فرهنگ‌ها و تمدن‌ها، زمانی طولانی دوام می‌آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می‌روند. مردم‌شناسان بر همین اساس از جهان‌های اجتماعی متفاوت همچون غرب، اسلام، چین و هند یاد می‌کنند.

در این دیدگاه، جهان‌های اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می‌توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند؛ اما هیچ‌یک از آن‌ها با حفظ هویت خود نمی‌توانند مسیر دیگری را ادامه دهد. جهان اجتماعی زنده و سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند، مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد و در صورتی که لازم باشد، تغییراتی در آن‌ها به وجود می‌آورد و سپس از آن‌ها استفاده می‌کند.

دیدگاه طولی:

عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آن‌ها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند. این عده، نگاه خطی به تاریخ بشر دارند. در این دیدگاه، همه جوامع در یک خط قرار می‌گیرند؛ بعضی از آن‌ها در این مسیر واحد، پیشرفته‌ترند و بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته، عقب مانده‌اند و جوامعی که به لحاظ تاریخی عقب مانده‌اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

دورکیم بر اساس این دیدگاه حرکت جوامع بشری را به دو مقطع تقسیم می‌کند: جوامع ارگانیکی و جوامع مکانیکی

۳۷ - گزینه ۴ هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود.

۳۸ - گزینه ۲ «الف»: مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که با وجود به کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند. (مراض‌ها و راهبه‌ها و جهان‌های اجتماعی با فرهنگ دنیاگرایان)

«ب»: تزلزل فرهنگی باعث می‌شود عقاید و آرمان‌ها و ارزش‌ها، ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند.

«ج»: بحران هویت در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

۳۹ - گزینه ۳ فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگر محقق نمی‌شوند. به عبارت دقیق‌تر، فرصت‌ها و محدودیت‌ها، دو روی یک سکه‌اند. زبان دستور و قواعد پیچیده‌ای دارد. مردمی که با آن سخن می‌گویند، باید قواعدش را بیاموزند و در چارچوب آن حرف بزنند. آنها نمی‌توانند هرگونه که دلشان بخواهد صداها، حرف‌ها، کلمات و جملات را به کار ببرند. با این حال همین محدودیت‌ها، فرصت ارتباط با هم‌زبانان و مبادله معانی پیچیده را فراهم می‌آورد.

۴۰ - گزینه ۴ - به بخش‌هایی که تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند، لایه‌های عمیق و بنیادین جهان اجتماعی می‌گویند.
- باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرشان از زندگی و مرگ خود، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند.
- نهاد اجتماعی، مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی است که برای رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند.

۴۱ - گزینه ۲ تشریح عبارت‌های نادرست:

- در جوامع فئودالی غربی، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت.

- در یک جهان دینی و معنوی، هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.

۴۲ - گزینه ۲ اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم. از این‌رو، فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید. کنشگر در صورتی می‌تواند پاسخ مناسب بدهد که معنای کنش او را دریابد.

فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب، گردش خون، بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر و... کنش محسوب نمی‌شوند، زیرا ارادی نیستند.

۴۳ - گزینه ۴ از تأثیرات جهان ماوراءالطبیعه بر جهان اجتماعی این است که سنت‌ها و قوانین الهی با انسان‌های شاکر و ناسپاس و جوامع عادل و ظالم، یکسان عمل نمی‌کند و درهای آسمان را بر عدالت‌پیشگان می‌گشاید و ستم‌پیشگان را در قهر و انتقام الهی فرو می‌گذارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تأثیر جهان ماوراءالطبیعه بر جهان طبیعی

گزینه «۲»: تأثیر جهان طبیعت بر جهان اجتماعی

گزینه «۳»: تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی

۴۴ - گزینه ۴ تشریح موارد نادرست:

همه پدیده‌های اجتماعی، بُعد محسوس و عینی ندارند.

نهاد اجتماعی مجموعه‌ای از عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و نمادهایی است که برای رفع نیازهای معینی از افراد و جهان اجتماعی اختصاص پیدا می‌کند.

۴۵ - گزینه ۴ عضویت در جهان اجتماعی و نظم میان اعضای آن، با اراده و آگاهی انسان‌ها تعریف می‌شود و با قرارداد آنها به وجود می‌آید.

اگرچه انسان امروزی بر اساس تجربیات واقعی، استعمار را به معنی استثمار (بهره‌کشی به نفع از دیگران و دسترنج آنها) درمی‌یابد؛ ولی در سده‌های پیشین، نظریه استعمار به معنای طلب آبادانی برای جوامع عقب‌مانده بود.

رواج کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی، مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند. این وضعیت، به تدریج انسان‌ها را اسیر نظام اجتماعی پیچیده‌ای می‌سازد که مثل قفس آهنین، همه ابعاد وجود آنان را احاطه می‌کند و فرصت‌هایی از این قفس خودساخته را از آنان می‌گیرد. از این روند، به از دست رفتن اراده و آزادی انسان‌ها یاد می‌شود.

پاسخنامه تشریحی

- ۴۶ گزینه ۲ عدد الساتحين الذین: تعداد گردشگرانی (رد سایر گزینه‌ها) يقومون بشراءِ صناعَاتِ البدویة: که پس از دیدن آثار تاریخی‌مان به خریدن ... می‌پردازند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) بعدُ مُشاهدةً معالمنا الأثریة: پس از دیدن آثار تاریخی‌مان (رد سایر گزینه‌ها) / کثیر: زیاد است (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
- ۴۷ گزینه ۴ «ما أصعب»: چه سخت است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تُرضع»: شیر می‌دهند (رد گزینه ۲) «من اللبونات»: از پستانداران (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «صغارها»: بچه‌هایشان (رد گزینه‌های ۱ و ۲)
- ۴۸ گزینه ۲ دلفین‌ها پستاندارانی هستند: الدلافینُ حیواناتٌ لبونةٌ (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
نقش مهمی: دوراً مهمّاً (رد گزینه ۴)
جنگ: الحرب (رد گزینه ۱)
ایفا می‌کنند: تؤدّی (رد گزینه ۴)
- ۴۹ گزینه ۴ أحدُ أصدقائي: یکی از دوستانم (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / كانَ يدلّنی: مرا راهنمایی می‌کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳)
أنواعٌ من الزیوت: انواعی از روغن‌ها (رد سایر گزینه‌ها) / للصدّاع: برای سردرد (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
- ۵۰ گزینه ۴ خَلَقْنَاهُمْ: شما را آفریدیم، خلق کردیم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / ذَكَرَ وَأُنْثَى: مرد و زنی، نر و ماده (رد گزینه ۲) / جعلْنَاهُمْ: شما را قرار دادیم (گردانیدیم) (رد سایر گزینه‌ها) / لَتَعَارَفُوا: تا یکدیگر را بشناسید (رد سایر گزینه‌ها) / أَكْرَمَكُمْ: گرامی‌ترین شما (رد گزینه ۳) / أَتَقَاكُمْ: با تقواترین شما، پرهیزگارترین شما (رد گزینه ۳)
- ۵۱ گزینه ۱ اگر عددی بخواهد صفت باشد، باید بعد از معدود بیاید. در گزینه اول عدد «أولی» قبل از معدود است و طبعاً نمی‌تواند صفت باشد.
- ترجمه: «ادیسون در هفت‌سالگی‌اش بود هنگامی که خانواده‌اش از پرداخت هزینه‌های تحصیلش ناتوان شد، پس مدیر مدرسه‌اش او را به تندی راند و درباره او گفت: «او دانش‌آموز احمقی است!» پس (او) میوه‌فروش شد ولی تحصیل را ترک نکرد بلکه به کمک مادرش درس خواند. ادیسون در آزمایشگاه خود شب و روز مشغول بود و بیشتر از هزار اختراع به‌دلیل تلاش و تداوم کارش اختراع کرد.»
- ۵۲ گزینه ۴ ترجمه: «تلاش و پایداری و امیدواری در کارها سبب موفقیت است.» (طبق متن صحیح است).
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «احمق فقط برخی اوقات در کارها موفق می‌شود.
گزینه ۲: دانش‌آموزی که نمی‌تواند هزینه‌های تحصیلش را بپردازد، پیشرفت نمی‌کند.
گزینه ۳: نبوغ در افراد سبب موفقیت می‌شود.
- ۵۳ گزینه ۲ «دفع» اسم، مفرد و مذکر است. (کلماتی که سه حرف دارند و حرف وسط آنها ساکن است، اسم هستند).
- ۵۴ گزینه ۱ «مادر ادیسون گفت: او دانش‌آموز احمقی است!» نادرست است. این جمله را مدیر مدرسه درباره او گفته بود.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: بعد از اخراج ادیسون از مدرسه‌اش، تحصیل را ترک نکرد.
گزینه ۳: معلّم، ادیسون را در هفت سالگی‌اش از مدرسه اخراج کرد.
گزینه ۴: همه اختراعات ادیسون به سبب تلاش و تداوم در کار بود.
- ترجمه متن: آلودگی هوا مشکلی بزرگ‌تر در جهان امروز به شمار می‌آید و بسیاری از مردم در نقاط مختلف جهان به شکل عمومی، هوای آلوده را بدون حتی فکر به زبانی که برای ریه‌ها و برای رسیدن به سیاره زمین باعث می‌شود تنفس می‌کنند بیشتر مطالعات که در این زمینه انجام شده ثابت کرده است که آلودگی هوا به بالا رفتن درجه حرارت زمین منجر می‌شود و تغییری را در هوا در آینده سبب خواهد شد.
مطابق با بیانات سازمان بهداشت جهانی دود ماشین‌ها منبع اساسی برای آلودگی هوا با انواع مواد مضر برای سلامتی انسان و محیط زیست به شمار می‌آید و رهایی از آن با به‌کار بردن وسائل حمل و نقل عمومی و معاینه ماشین‌ها در مراحل مشخص‌شده برای محافظت بر مقدار دودی که از آن خارج می‌شود. به‌کار بردن ماشین‌های برقی کامل می‌شود.
اما سوزاندن سوخت‌هایی که از زیر زمین استخراج می‌شود همچون نفت، آلودگی متعددی را در پوسته هوا پراکنده می‌کند و پدیده باران‌های اسیدی را سبب می‌شود و همچنین ذرات کوچکی که حرکت ماشین‌ها آن را تولید می‌کنند، منجر می‌شود به ایجاد غبار در هوا از آنچه منبعی دیگر برای آلودگی هوا به شمار می‌آید. و بالاخره صنعت نیز در زمینه‌های

گوناگون از منابع آلودگی هوا به شمار می‌آید.

۵۵ گزینه ۱ «المتنوعة» اسم مفعول ← اسم فاعل از مصدر تنوع

۵۶ گزینه ۴ «الأول» عدد ترتیبی و «الثلاثة» عدد اصلی است.

۵۷ گزینه ۲ لم يُؤدِّبوا: فعل مضارع مجهول است.

۵۸ گزینه ۱ نکته: نون وقایه، به «اسم» نمی‌چسبد.

گزینه ۲: «تَمْنَعْنِي».

گزینه ۳: «أَعْنِي».

گزینه ۴: «أَخَذْتَنِي».

۵۹ گزینه ۳ «يَتَعَلَّمُونَ» مضارع باب تفعّل است و باید «يَتَعَلَّمُونَ» (فتحه در عين الفعل) باشد.

همچنین: «يُقَفِّهُونَ» مضارع باب تفعّل است و باید «يُقَفِّهُونَ» (کسره در عين الفعل) باشد.

۶۰ گزینه ۲ سه گزینه دیگر به فانی بودن دنیا اشاره دارد و اینکه زندگی حقیقی در آخرت است ولی این گزینه به فراز و نشیب آن اشاره دارد.

۶۱ گزینه ۱ در چین نیز مانند دیگر جاها، با تولید مازاد بر نیاز محصولات کشاورزی و دامی، جمعیت رو به افزایش نهاد و به تدریج زمینه پیدایش نخستین شهرها در حدود ۱۵۰۰ ق.م. فراهم آورد.

۶۲ گزینه ۴ بررسی عبارات:

الف) سارگن فرمانروای مقتدر سومری‌ها سرتاسر بین‌النهرین را به زیر فرمان خود درآورد و امپراتوری بزرگی را تشکیل داد که از سواحل شرقی دریای مدیترانه تا کوه‌های زاگرس امتداد داشت.

ب) حمورابی اقدامات مهمی در زمینه کشورداری، کشاورزی و قانون‌گذاری انجام داد.

ج) سارگن حکومتی یکپارچه و متحد ساخت و موجب تبادل بیشتر فرهنگ و تمدن در بین‌النهرین شد.

۶۳ گزینه ۳ تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) حدود دو قرن بعد از به رسمیت شناختن دین مسیحیت توسط امپراتوری روم، تولد حضرت مسیح (ع) به عنوان مبدأ گاه‌شماری رومیان تعیین شد.

ج) در دوره اشکانیان، گاه‌شماری‌های بابلی، سلوکی و اوستایی رایج بود.

۶۴ گزینه ۳ با انتشار خبر مرگ اسکندر، یکی از فرماندهان هندی به نام چندراگوپتا بر ضد یونانیان سر به شورش برداشت. او با به اطاعت درآوردن شماری از حاکمان محلی شمال هند، سلسله موريا را بنیان گذاشت.

۶۵ گزینه ۴ امروزه باستان‌شناسان برای تاریخ‌گذاری و تعیین سن آثار باستانی، از روش‌های علمی پیشرفته‌ای مانند رادیو کربن و شیوه پیشرفته‌تری موسوم به «پتاسیم-آرگون» استفاده می‌کنند. در این روش‌ها از دانش‌هایی چون شیمی، فیزیک، گیاه‌شناسی، زمین‌شناسی کمک گرفته می‌شود.

۶۶ گزینه ۲ یکی از مسائلی که همواره ساسانیان را به زحمت می‌انداخت، هجوم مکرر اقوام بیابان‌گرد به شهرها و آبادی‌های ایران در مناطق مرزی بود.

۶۷ گزینه ۳ ساخت دیوار چین و سوزاندن کتاب‌های کنفوسیوس در زمان شی‌هوانگ تی روی داد و برهمنان به واسطه مقام و موقعیت مذهبی خویش، قدرت و ثروت فراوانی کسب کرده بودند.

۶۸ گزینه ۳ پس از آن که امپراتور کنستانتین، شهر بیزانتیوم (قسطنطنیه / استانبول امروزی) را به پایتختی برگزید، به تدریج زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی فراهم آمد.

با گسترش قلمرو جمهوری رم، معلوم شد که قانون اساسی و نهادهای این جمهوری برای اداره سرزمین‌های پهناور از کارایی لازم برخوردار نیستند.

۶۹ گزینه ۱ - در دوران فرمانروایی مهرداد یکم سلسله اشکانیان از یک حکومت محلی در شرق فلات ایران به یک پادشاهی قدرتمند تبدیل شد.

- شاپور دوم در جریان یک عملیات نظامی، اعراب متجاوز را به سختی گوش‌مالی داد.

۷۰ گزینه ۴ سلوکیان از اوایل تشکیل حکومت خود، با جانشینان اسکندر در مصر، وارد رقابت و درگیری شدند. از این‌رو، عمده توجه شاهان سلوکی به مناطق غربی قلمرو خودشان

بود و بر متصرفات شرقی خویش نظارت و سلطه کامل نداشتند. این مسئله سبب شد که به تدریج افراد یا خاندان‌هایی در نواحی شمال شرقی فلات ایران قدرت را به دست گیرند و به فکر استقلال از حکومت سلوکیان بیفتند.

۷۱ گزینه ۲ اکثر کانون‌های آبگیر در فصول سرد سال، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماه‌های گرم سال حفظ کنند. بدون توجه به میزان بارش و زمان آن جزء کانون‌های فصلی به شمار می‌روند. به محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به‌سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند، حوضه آبریز می‌گویند.

۷۲ گزینه ۳ کشور ایران از نظر موقعیت جغرافیایی در منطقه پرفشار جنب حاره‌ای قرار دارد. در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی به‌دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پرفشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب‌وهوای گرم و خشک است. مناطق داخلی و شرقی کشور به‌دلیل دور بودن از دریاها و منابع رطوبتی به مناطق خشک و بیابانی تبدیل شده‌اند؛ مانند بیابان طبس، دشت کویر و بیابان لوت.

۷۳ گزینه ۲ الف) در مناطق شمالی کشور که در عرض‌های بالای جغرافیایی قرار دارند و زاویه تابش خورشید مایل‌تر است، مقدار تابش کمتر و هوا سردتر است؛ مانند استان‌های آذربایجان غربی و شرقی. **ب)** عرض جغرافیایی، پرفشار جنب حاره‌ای و دوری و نزدیکی به دریاها؛ مهم‌ترین عوامل ناشی از موقعیت جغرافیایی است که بر آب‌وهوای کشور اثر دارد.

۷۴ گزینه ۲ به‌ترتیب: تدوین فرضیه — جمع‌آوری اطلاعات که به دو صورت انجام می‌شود روش کتابخانه‌ای و روش میدانی، که در سؤال موردنظر از روش میدانی استفاده شده است — پردازش اطلاعات

۷۵ گزینه ۳ دریای خزر از طریق راه دن-ولگا به دریای سیاه ارتباط پیدا کرده است.

۷۶ گزینه ۲ مهاجرت به هر شکلی که انجام شود، برای کشور مهاجرفرست و همچنین برای کشوری که افراد به آن وارد می‌شوند (مهاجرپذیر) تغییرات اجتماعی، اقتصادی و ... را به همراه دارد.

گزینه ۱ «قسمت اول صحیح — افراد در مهاجرت بین «دو» واحد جغرافیایی جابه‌جا می‌شوند.

گزینه ۳ «شاه عباس برای حفظ مرزهای «شمالی» ایران، تعداد از قبایل کرد را به نواحی شمال شرقی کشور فرستاد — رونق «صادرات» نفت و «واردات» مواد غذایی یکی از دلایل کاهش میزان مرگ و میر در سال‌های اخیر است.

گزینه ۴ «هر دو قسمت اول و دوم صحیح است.

۷۷ گزینه ۴ الف) توده هوای مرطوب غربی، مهم‌ترین سامانه بارشی در ایران است.

ب) توده هوای مرطوب موسمی در برخی سال‌ها در دوره گرم از اقیانوس هند به ایران نفوذ و موجب باران‌های سیلابی در جنوب شرق ایران می‌شود.

پ) توده هوای سرد و خشک سیبری از شمال شرق وارد ایران می‌شود.

ت) توده هوای سودانی رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد.

۷۸ گزینه ۱ بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف): دریاچه‌های پریشان (فامور) و مهارلو دائمی هستند.

(پ) و (ت): دریاچه نیریز در شرق فارس فصلی است.

۷۹ گزینه ۴ در اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی به‌دلیل سنگینی و فرونشینی هوا، کمربند پرفشار جنب حاره‌ای تشکیل می‌شود و دارای آب‌وهوای گرم و خشک است.

عرض جغرافیایی، کمربند پرفشار جنب حاره‌ای و دوری و نزدیکی به دریاها، مهم‌ترین عوامل ناشی از موقعیت جغرافیایی است که بر آب‌وهوای کشور اثر دارد.

۸۰ گزینه ۳ روستاهای متمرکز تحت تأثیر پدیده‌های اطراف خود هستند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱ «۱»: درست — نادرست

گزینه ۲ «۲»: نادرست — نادرست

گزینه ۳ «۳»: نادرست — درست

گزینه ۴ «۴»: درست — درست

۸۱ گزینه ۲ در گزینه‌های «۴ — ۳ — ۱» گل دلالت مطابقی دارد.

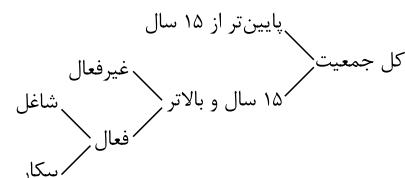
اما در گزینه «۲» گل دلالت التزامی دارد.

۸۲ گزینه ۱ در عکس مستوی سور ثابت است، به‌جز زمانی که عکس موجه کلی را به دست می‌آوریم. در چنین حالتی موجه کلی به موجه جزئی عکس می‌شود.

- ۸۳ گزینه ۴ اگر مقدمه دوم قیاس موجب باشد، علامت محمول منفی خواهد بود (رد گزینه ۲). اگر نتیجه قیاس شکل سوم سالبه باشد، علامت محمول مثبت است و چون محمول نتیجه از مقدمه دوم گرفته شده، لذا باید آنجا هم علامت + داشته باشد که چنین نیست؛ در نتیجه این قیاس نتیجه‌ای نامعتبر دارد (رد گزینه ۱ و تأیید گزینه ۴). با توجه به اینکه مقدمه دوم قیاس موجب است، لذا می‌توان نتیجه گرفت که شرط اول اعتبار قیاس را دارد (رد گزینه ۳).
- ۸۴ گزینه ۱ از استنتاج بهترین تبیین در بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود. (قوانین علمی با فرضیه‌های علمی متفاوتند).
- ۸۵ گزینه ۲ قانون نتیجه قیاس می‌گوید: «اگر یکی از مقدمات استدلال سالبه باشد، نتیجه نیز سالبه خواهد بود.»؛ بنابراین با مشاهده نسبت در مقدمات قیاس می‌توانیم کیفیت نتیجه را مشخص کنیم. با توجه به این قانون باید نتیجه در گزینه ۱ و گزینه ۴ سالبه و در گزینه ۳ موجب باشد.
- ۸۶ گزینه ۳ تعریف «الف»: جامع نیست زیرا شامل برخی پرندگان که پرواز نمی‌کنند، نمی‌شود (مانند شترمرغ).
تعریف «ب»: مانع نیست چون مستطیل را نیز در بر می‌گیرد.
تعریف «ج»: مانع نیست چون شامل سایر حیوانات دوبا (مانند مرغ) می‌شود.
تعریف «د»: مانع نیست زیرا سجع نیز سخن آهنگین است، اما شعر نیست.
- ۸۷ گزینه ۲ دقت کنید در گزاره علی مثل شیر است چون ادات تشبیه آمده است امکان مغالطه توسل وجود ندارد، چون دلالت شیر قطعاً مطابقی است. عبارت اول گزینه ۴ هم که آرایه ایهام دارد و مغالطه توسل نمی‌تواند باشد.
- ۸۸ گزینه ۲ صبح به امید تشبیه شده است، دقت کنید که در تمام گزینه‌ها تشبیه وجود دارد ولی چون ادات تشبیه در دیگر گزینه‌ها آمده است مشبه‌به‌ها دلالت مطابقی دارد.
- ۸۹ گزینه ۱ برای پیدا کردن قضیه اصلی از راست به چپ (نقیض عکس مستوی متداخل) عمل می‌کنیم.
بعضی ب الف است ← نقیض ← هیچ ب الف نیست ← عکس ← هیچ الف ب نیست ← متداخل ← بعضی الف ب نیست.
- ۹۰ گزینه ۱ با توجه به اینکه قیاس شکل اول است و می‌دانیم که موضوع نتیجه از مقدمه اول و محمول نتیجه از مقدمه دوم گرفته شده است و نتیجه موجب است؛ پس حتماً دو مقدمه باید موجب باشند (رد گزینه ۴) و چون نتیجه جزئی است پس حتماً یکی از مقدمه‌ها باید جزئی باشد و یکی کلی (رد گزینه ۲). در گزینه ۳ حد وسط شرط دوم اعتبار قیاس را ندارد.
- ۹۱ گزینه ۳ هزینه فرصت یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه بعدی است که شما آن را هنگام انتخاب از دست داده‌اید.
- ۹۲ گزینه ۴
کشور چین در تولید محصولات غذایی و کشور برزیل در تولید پوشاک مزیت مطلق دارند. زیرا به نسبت کشورهای دیگر می‌توانند محصولات بیشتری تولید نمایند. بنابراین کشور چین باید محصولات غذایی را در داخل تولید کند و پوشاک موردنیاز را از برزیل وارد کند. و از طرفی برزیل نیز پوشاک را در داخل تولید کند و محصولات غذایی موردنیاز خود را از چین وارد کند.
کشور پاکستان در هیچ محصولی مزیت مطلق ندارد. اقتصاددانان در این حالت، مفهوم مزیت نسبی را به کار می‌برند و می‌گویند هرچند پاکستان در غذا و پوشاک به نسبت دو کشور دیگر مزیت مطلق ندارد، اما در کشور خود در تولید پوشاک نسبت به غذا مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در صنعت پوشاک متمرکز شود و غذای موردنیاز خود را از چین وارد کند.
- ۹۳ گزینه ۱
میلیون ریال $۳۰ =$ اجاره سالانه کارگاه
میلیون ریال $۳۰۰ = ۱۰ \times ۳۰ =$ اجاره سالانه کارگاه $\times ۱۰ =$ هزینه خرید ماشین‌آلات
میلیون ریال $۶۰ = ۲ \times ۳۰ =$ اجاره سالانه کارگاه $\times ۲ =$ هزینه خرید ماده اولیه
میلیون ریال $۱۵۰ =$ هزینه پرداخت حقوق سالانه
میلیون ریال $۶۰۰ = ۱۰ \times ۶۰ =$ هزینه خرید ماده اولیه $\times ۱۰ =$ درآمد حاصل از فروش محصولات
میلیون ریال $۵۴۰ = ۳۰ + ۳۰۰ + ۶۰ + ۱۵۰ =$ مجموع هزینه‌های تولید کارگاه
چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.
میلیون ریال $۶۰ = ۶۰۰ - ۵۴۰ =$ هزینه‌های تولید - درآمد = سود
توجه: خرید ماشین فرزند مدیر کارخانه جزو هزینه‌های تولید کارگاه تولیدی نیست.
- ۹۴ گزینه ۱ موارد صورت سوال به ترتیب به مؤسسه غیرانتفاعی (خیریه)، تعاونی، کسب‌وکار شخصی و شراکت اشاره دارد.

۹۵ گزینه ۱

بیکاری	- بیکاری ای که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد.
دوره‌ای	- در دوره رکود، تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروهای خود را بیکار می‌کنند.

جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

نفر ۲,۹۰۰,۰۰۰ = ۳,۸۰۰,۰۰۰ - ۹۰۰,۰۰۰ = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

جمعیت غیرفعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت فعال

نفر ۲,۵۰۰,۰۰۰ = ۴۰۰,۰۰۰ - ۲,۹۰۰,۰۰۰ = جمعیت فعال

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار

نفر ۵۰۰,۰۰۰ = ۲,۵۰۰,۰۰۰ - ۲,۰۰۰,۰۰۰ = جمعیت بیکار

$$\text{درصد} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 = \frac{500,000}{2,500,000} \times 100 = 20\%$$

۹۶

گزینه ۲ الف) با جابه‌جا شدن از نقطه C به نقطه D، میزان تولید کالای y، ۱۰۰ واحد کاهش می‌یابد و میزان تولید کالای x، ۱۰۰ واحد افزایش می‌یابد.

ب) اگر منابع و مواد اولیه جدید این اجازه را به شرکت دهند تا از هر دو محصول، به مقدار بیشتری تولید شود، آنگاه منحنی مرز امکانات تولید منتقل می‌شود و به نقطه‌ای مانند نقطه B منتقل می‌شویم.

ج) تولید در نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید، (مانند نقطه A) ناکار است.

۹۷

گزینه ۱ در نقطه «ی» بنگاه از همه توانایی و امکانات خود استفاده نمی‌کند. بنابراین برای انتقال به نقطه بهینه‌ای مانند «ب» نیازی به به‌کارگیری یک فناوری جدید نیست.

۹۸ گزینه ۱

$$100 \times \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}} = \text{تورم}$$

$$\text{تورم کشور C} = \frac{280 - 200}{200} \times 100 = 40\%$$

$$\text{تورم کشور A} = \frac{1}{4} \times \text{تورم کشور C} = \frac{1}{4} \times 40 = 10\%$$

$$\text{برای کشور A} \Rightarrow \frac{20}{100} = \frac{x - 400}{400} \Rightarrow 0.2 \times 400 = x - 400 \Rightarrow x = 400 + 80 = 480$$

$$\text{تورم کشور B} = 3 \times \text{تورم کشور A} = 3 \times 10 = 30\%$$

$$\text{برای کشور B} \Rightarrow \frac{60}{100} = \frac{448 - y}{y} \Rightarrow 0.6y = 448 - y \Rightarrow 1.6y = 448 \Rightarrow y = \frac{448}{1.6} = 280$$

راه‌حل میان‌بر:

در سوال‌های این‌چنینی که نرخ تورم را به ما داده و قیمت سال قبل و یا سال جدید را از ما می‌خواهد، می‌توانیم خیلی راحت به جواب برسیم:

اول باید عدد تورم را به‌صورت اعشاری بنویسیم و بعد آن را با عدد ۱ جمع کنیم:

حال دو حالت پیش می‌آید:

حالت اول (مانند کشور A):

قیمت سال قبل را داریم و باید قیمت سال جدید را به‌دست بیاوریم. در نتیجه باید عدد به‌دست آمده (۱٫۲۰) را در قیمت سال قبل ضرب کنیم.

$$1.2 \times 400 = 480$$

حالت دوم (مانند کشور B):

قیمت سال جدید را داریم و باید قیمت سال قبل را به دست بیاوریم. پس باید قیمت سال جدید را بر عدد به دست آمده (۱٫۶۰) تقسیم کنیم.

$$\frac{۴۴۸}{۱٫۶} = ۲۸۰$$

۹۹ گزینه ۳

درصد ۲ = سهم دهک اول - سهم دهک سوم

درصد ۱ = سهم دهک اول $\Rightarrow$ ۲ = سهم دهک اول - ۳

درصد ۶ = سهم دهک دوم - سهم دهک هشتم

درصد ۲ = سهم دهک دوم $\Rightarrow$ ۶ = سهم دهک دوم - ۸

درصد ۸ = سهم دهک پنجم - سهم دهک هشتم

درصد ۱۵ = سهم دهک هشتم $\Rightarrow$ ۸ = ۷ - سهم دهک هشتم

(مجموع سهم تمامی دهک‌ها به جز سهم دهک دهم) - ۱۰۰ = سهم دهک دهم

۱۹ + ۱۵ + ۱۲ + ۸ + ۷ + ۵ + ۳ + ۲ + ۱ = ۱۰۰ - سهم دهک دهم

درصد ۲۸ = ۱۰۰ - ۷۲ = سهم دهک دهم $\Rightarrow$

۱۰۰ گزینه ۲

$$\frac{\text{تولید ناخالص داخلی}}{\text{جمعیت کشور}} = \frac{۳٫۲}{۵۰,۰۰۰,۰۰۰} \Rightarrow \text{تولید ناخالص داخلی سرانه} = ۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰$$

میلیون ریال ۱۶۰ = ریال ۱۶۰,۰۰۰,۰۰۰ = تولید ناخالص داخلی $\Rightarrow$

x = ارزش ماشین‌آلات

$\frac{x}{۴}$ = ارزش خدمات ارائه شده

ارزش مواد غذایی + ارزش خدمات ارائه شده + ارزش ماشین‌آلات = تولید ناخالص داخلی

$$۱۶۰ = x + \frac{x}{۴} + ۶۰ \Rightarrow ۱۰۰ = \frac{۵x}{۴} \Rightarrow x = \frac{۱۰۰ \times ۴}{۵} = ۸۰ \text{ میلیون ریال}$$

نکته: ارزش کالاهای واسطه‌ای در تولید کل جامعه، محاسبه نمی‌شوند.